

Warszawa, dnia 7 lipca 2026 r.
FFD-0/1/2026/964

**Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa**

PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM

w sprawie podjęcia przez Prezesa Rady Ministrów działań nadzorczych i koordynacyjnych zmierzających do weryfikacji projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (nr w wykazie prac legislacyjnych MEN: 117).

Działając na podstawie art. 2, art. 4 oraz art. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1195 z późn. zm.), w związku z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, niniejszym składamy petycję w interesie publicznym, wnosząc o:

1. **Podjęcie działań nadzorczych przez Prezesa Rady Ministrów** wobec Ministerstwa Edukacji Narodowej w celu ponownej analizy i modyfikacji projektu rozporządzenia nr 117 w obecnym kształcie, ze szczególnym uwzględnieniem wycofania przepisów ograniczających możliwość zdalnego przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych w edukacji domowej.
2. **Rozpatrzenie niniejszej petycji bezpośrednio przez Prezesa Rady Ministrów** w ramach uprawnień koordynacyjnych i kontrolnych nad członkami Rady Ministrów, z uwagi na interdyscyplinarny charakter sprawy dotyczący obszarów edukacji, cyfryzacji oraz finansów publicznych.
3. **Sporządzenie przez KPRM zbiorczej odpowiedzi na niniejszą petycję** i zamieszczenie jej treści w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ze względu na istotną wagę społeczną sprawy, która dotyczy bezpośrednio ponad 60 000 uczniów, ich rodzin, kadry pedagogicznej oraz stabilności budżetów samorządowych.

UZASADNIENIE

I. Przedmiot petycji i konieczność podjęcia działań na szczeblu centralnym

Przedmiotem niniejszej petycji jest wniosek o ochronę wypracowanych standardów funkcjonowania edukacji domowej w Polsce. Projekt rozporządzenia nr 117 (w szczególności dodawany § 17a) wprowadza obligatoryjną formę stacjonarną dla wszystkich egzaminów klasyfikacyjnych.

Rozwiązanie to w istotny sposób ograniczy dostępność edukacji dla szerokiej grupy uczniów zmagających się z poważnymi barierami zdrowotnymi, psychicznymi i somatycznymi, w tym m.in.:

- uczniów z niepełnosprawnościami ruchowymi oraz sprzężonymi,
- pacjentów w trakcie intensywnego leczenia onkologicznego oraz w stanach obniżonej odporności (immunosupresji),
- dzieci dotkniętych schorzeniami neurologicznymi, głęboką depresją, fobią społeczną, mutyzmem wybiórczym oraz stanami lękowymi wywołanymi trudnymi doświadczeniami w grupie rówieśniczej,
- uczniów ze spektrum autyzmu oraz ADHD, dla których tradycyjne, stacjonarne środowisko egzaminacyjne stanowi istotną barierę sensoryczną.

Szczegółowe, wieloaspektowe rozwinięcie argumentacji prawnej, konstytucyjnej, technologicznej i społecznej przeciwko projektowi zostało zawarte w załączonym do niniejszego pisma uzasadnieniu merytorycznym.

II. Właściwość organu w świetle zasad legalizmu i obiektywizmu

Zwracamy się z wnioskiem, aby Kancelaria Prezesa Rady Ministrów poddała niniejsze wystąpienie samodzielnej analizie. Zgodnie z art. 5 pkt 2 Ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 780 z późn. zm.), Prezes Rady Ministrów koordynuje i kontroluje działalność członków Rady Ministrów.

Dotychczasowy przebieg procesu legislacyjnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej wskazuje na ukształtowane już stanowisko resortu, które nie uwzględnia kluczowych zastrzeżeń zgłaszanych przez stronę społeczną oraz organy państwowe. Przypomnieć należy, że krytyczne uwagi do projektu sformułowały m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich (sygn. VII.7031.6.2026.AT), Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (sygn. DPNT.401.198.2026) oraz Rządowe Centrum Legislacji (sygn. RCL.DPS.555.84.2026). W tym kontekście, interwencja Prezesa Rady Ministrów jako organu

nadrzędnego jest niezbędna dla zapewnienia obiektywnej i wszechstronnej oceny skutków projektowanej regulacji.

III. Wymiar międzynarodowy i spójność z polityką cyfryzacji państwa

Przedmiotowa sprawa dotyczy również kwestii przestrzegania międzynarodowych standardów praw człowieka, w tym art. 21 i 26 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 24 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Pragniemy poinformować Pana Premiera o podjętych działaniach na forum międzynarodowym:

1. Do Komisji Europejskiej została złożona oficjalna skarga (sprawa w toku), wskazująca na niespójność projektowanych przepisów z celami unijnych funduszy strukturalnych oraz Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Środki te zostały celowo alokowane na transformację cyfrową oraz inkubację nowoczesnych form edukacji w Polsce (m.in. program „Cyfrowy Uczeń”). Eliminacja procedur zdalnych stoi w sprzeczności z zasadą efektywności wydatkowania tych funduszy.
2. Do Parlamentu Europejskiego wpłynęła tożsama petycja, poparta licznymi opiniami i komentarzami obywateli. Z uwagi na wymogi ochrony danych osobowych (RODO), opinie te – w formie zanonimizowanej – przekazujemy w załączeniu jako istotny element diagnozy społecznej.

IV. Skala społeczna oraz skutki finansowe w świetle wymogów ustawy o petycjach

Regulacja dotyczy bezpośrednio ponad 60 000 uczniów, co wraz z ich rodzinami i kadrami pedagogicznymi tworzy społeczność liczącą setki tysięcy obywateli.

Jak wykazujemy w załączonej analizie ekonomicznej, przedstawiona przez resort Ocena Skutków Regulacji (OSR) pomija istotne koszty systemowe. Ograniczenie dostępności edukacji domowej spowoduje powrót znacznej części uczniów do systemu stacjonarnego, co wygeneruje skokowy wzrost wydatków sztywnych budżetu państwa z tytułu subwencji oświatowej (wzrost stawki z ok. 250 zł do ok. 812 zł na ucznia, co w skali makro oznacza dodatkowe obciążenie na poziomie ponad 200 milionów złotych rocznie). Zmiana ta obciąży również infrastrukturę i budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST), zmagających się obecnie z problemem przepełnienia szkół w dużych aglomeracjach.

Mając na uwadze art. 14 ustawy o petycjach, wnosimy o objęcie sprawy szczególnym nadzorem informacyjnym i zamieszczenie odpowiedzi na petycję w Biuletynie Informacji Publicznej KPRM.

WNIOSKI KOŃCOWE

Wnosimy jak na wstępie. Wierzimy, że Pan Premier Donald Tusk, jako gwarant przestrzegania zasad konstytucyjnych oraz nowoczesnego, opartego na rozwoju cyfrowym kierunku Rzeczypospolitej, podejmie działania zmierzające do wypracowania rozwiązań chroniących zarówno interes finansowy państwa, jak i prawa najmłodszych, neuroróżnorodnych oraz zmagających się z kryzysami zdrowotnymi obywateli.

Do petycji załączamy szczegółowe uzasadnienie prawne, wyliczenia ekonomiczne oraz zbiór opinii środowiskowych odzwierciedlających realne potrzeby rodzin realizujących obowiązek szkolny w formie edukacji domowej.

Z poważaniem

Fabian Kowalski

Prezes Zarządu

Uzasadnienie merytoryczne i prawne

do petycji Fundacji Fabian Digital w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (*nr w wykazie prac legislacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej: 117*)

Jako organizacja społeczna, której statutowym celem jest wspieranie rozwoju społeczeństwa cyfrowego, upowszechnianie wiedzy o nowoczesnych technologiach oraz wyrównywanie szans życiowych i zawodowych poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu, pragniemy przedstawić nasze oficjalne stanowisko wobec obecnego etapu prac legislacyjnych nad rozporządzeniem.

I. Przedmiot i zakres projektowanych zmian

Ministerstwo chce doprecyzować przepisy regulujące przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, egzaminów poprawkowych oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności (§ 1 pkt 7 projektu).

Zgodnie z uzasadnieniem zasadności projektu rozporządzenia resort wskazuje, że obowiązujące przepisy dotyczące egzaminu klasyfikacyjnego (§ 15 rozporządzenia), egzaminu poprawkowego (§ 16 rozporządzenia) oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia (§ 17 rozporządzenia) określają tryb i formę ich przeprowadzania, a w odniesieniu do egzaminu klasyfikacyjnego również warunki jego przeprowadzania.

Ministerstwo uzasadnia, że brak w przepisach dosłownego określenia miejsca przeprowadzania egzaminu/sprawdzianu, narzędzi wykorzystywanych w trakcie ich przeprowadzania oraz czasu ich trwania skutkuje różnymi interpretacjami, których stosowanie przez niektóre szkoły niepubliczne powoduje w praktyce działania niezgodne z prawem. W związku z tym proponuje dodanie przepisów, które określą jednolitą procedurę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności. Resort twierdzi, że pozwoli to na uniknięcie w przyszłości występujących obecnie rozbieżności w rozumieniu intencji prawodawcy.

Ministerstwo proponuje doprecyzowanie przepisów dotyczących trybu i formy przeprowadzania ww. egzaminów i sprawdzianu w zakresie:

- **Określenia miejsca ich przeprowadzania** – wyłącznie stacjonarnie w szkole, do której uczeń został zapisany;
- **Wprowadzenia zakazu korzystania** w trakcie egzaminów i sprawdzianu z urządzeń telekomunikacyjnych, z wyjątkiem urządzenia telekomunikacyjnego wyposażonego w aplikację mobilną służącą do monitorowania stanu zdrowia ucznia;
- **Przeprowadzania egzaminów i sprawdzianu** w bezpośredniej obecności członków komisji, w warunkach zapewniających samodzielną pracę ucznia;
- **Określenia czasu trwania** egzaminów i sprawdzianu z jednego przedmiotu – od 30 minut do 45 minut w szkole podstawowej, od 40 minut do 60 minut w szkole ponadpodstawowej.

Ponadto, w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego proponuje się doprecyzowanie przepisu określającego maksymalną liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny w jednym dniu – **do trzech przedmiotów** (§ 1 pkt 5 lit. b projektu).

II. Nasze uwagi

Zgłaszamy istotne zastrzeżenia wobec projektu niniejszego rozporządzenia. W naszej ocenie proponowane przepisy wymagają ponownej analizy pod kątem ich spójności prawnej. Regulacja ta nie uwzględnia w pełni sytuacji obecnych uczniów z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz realiów pracy nauczycieli, pomijając uwarunkowania ekonomiczne i logistyczne wszystkich tych osób. Ponadto projekt stoi w sprzeczności z przyjętymi politykami oraz programami edukacji cyfrowej realizowanymi przez

Unię Europejską, a także nie bierze pod uwagę efektywnego wykorzystania pozyskiwanych środków publicznych na cyfryzację.

1. Przekroczenie delegacji ustawowej i ignorowanie historii legislacyjnej

Po pierwsze, jeśli chodzi o samo prawo do wprowadzenia rozporządzenia, uzasadnienie projektu **wykracza poza delegację ustawową**. Ministerstwo nie może dokonać tak daleko idącej zmiany ustrojowej drogą rozporządzenia, co znajduje jednoznaczne potwierdzenie w oficjalnej ekspertyzie prawnej **dr. hab. Mateusza Pilicha, profesora Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego**. Profesor Pilich wprost wskazuje, że kwestie determinujące sposób wykonywania obowiązku szkolnego oraz rzutujące na konstytucyjne prawo do nauki (art. 70 ust. 1 Konstytucji RP) posiadają bezwzględną wyłączność ustawy i nie mogą być arbitralnie ograniczane w akcie wykonawczym, co narusza art. 92 ust. 1 ustawy zasadniczej.

Warto przypomnieć niedawną historię legislacyjną: analogiczna próba wprowadzenia całkowitego zakazu egzaminów online miała miejsce za kadencji rządu ministra Przemysława Czarńka w ramach tzw. pakietu „Lex 2.0”. Wówczas sam resort oraz ustawodawca mieli pełną świadomość, że wyłączenie możliwości zdawania egzaminów z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość wymaga nowelizacji rangi ustawowej (ustawa z dnia 4 listopada 2022 r.), która ostatecznie została odrzucona przez weto Prezydenta RP z uwagi na brak dialogu społecznego. Pomimo tej jednoznacznej historii legislacyjnej, Ministerstwo Edukacji Narodowej całkowicie ignoruje własne wcześniejsze wnioski prawne i usiłuje ominąć drogę parlamentarną, forsując te same restrykcje za pomocą aktu podustawowego.

2. Błędna interpretacja zasad ustrojowych i autonomii szkół niepublicznych

W pismach kierowanych do podmiotów edukacji domowej, a także uczniów i rodziców – wysyłanych głównie przez **Kuratoria Oświaty w Warszawie i Katowicach** – wskazywano, że skoro organy administracji publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP), to wolno im czynić wyłącznie to, na co ustawa wprost zezwala. Urzędnicy powołują się na regułę, według której organ władzy nie może domniemywać swoich kompetencji ani podejmować działań komercyjnych czy organizacyjnych bez wyraźnej podstawy (przykładowo: ministerstwo nie może z własnej woli otworzyć sieci supermarketów, gdyż nie leży to w sferze jego ustawowych zadań publicznych). Kuratoria błędnie jednak rozciągają tę zasadę na szkoły niepubliczne, argumentując, że skoro wydają one świadectwa państwowe w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, to muszą działać identycznie jak urzędy publiczne i nie mogą stosować własnej interpretacji.

Jest to fundamentalny błąd dogmatyczno-prawny. Szkoły niepubliczne, pomimo realizowania zadań publicznych, zachowują status podmiotów prawa prywatnego i autonomię organizacyjną. W ich przypadku obowiązuje klasyczna rzymska paremia **"Quod non est prohibitum,**

permissum est" (*Co nie jest zakazane, jest dozwolone*), znajdująca bezpośrednie odzwierciedlenie w art. 31 ust. 2 Konstytucji RP. Stanowisko ministerstwa stoi w sprzeczności z ustawą zasadniczą, zgodnie z którą nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu wyraźnie nie nakazuje. Skoro dotychczasowe przepisy ustawowe nie wprowadzały zakazu weryfikacji wiedzy online, działania szkół były w pełni legalne.

3. Celowa elastyczność przepisów ustawodawcy

Ministerstwo uzasadnia również zmianę rozporządzenia tym, że są co do niego różne interpretacje i że podejmowane przez szkoły decyzje są niezgodne z prawem, ponieważ w rozporządzeniu nie określono jednocześnie, w jakiej formule mają odbywać się egzaminy, przez co ministerstwo sądzi, że powinny się one odbywać wyłącznie stacjonarnie. **Nie zgadzamy się z tym stanowiskiem**, ponieważ racjonalny ustawodawca celowo ukształtował dotychczasowe zapisy w sposób elastyczny, aby pozostawić niezbędną swobodę decyzyjną dyrektorom szkół, pozwalającą na dostosowanie formy do możliwości technicznych oraz indywidualnych potrzeb i barier uczniów.

Argumentujemy to tym, że prawodawca potrafi celowo i niezwykle precyzyjnie określać swoje postanowienia w zakresie stanowienia prawa, gdy uważa to za zasadne. Przytoczmy chociażby przepisy dotyczące **egzaminu maturalnego (Dz.U. 2021 poz. 482)**, w którego § 36 ust. 2 określono z najwyższą, wręcz centymetrową dokładnością ułożenie stolików w czasie trwania części pisemnej:

- **1)** stoliki, przy których pracują zdający, są ustawione w jednym kierunku;
- **2)** na stolikach mogą się znajdować tylko arkusze egzaminacyjne oraz materiały i przybory pomocnicze wymienione w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugiej ustawy.

Skoro w odniesieniu do egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych w edukacji domowej analogicznych obostrzeń technicznych w ustawie świadomie nie wprowadzono, oznacza to celowe pozostawienie autonomii dyrektorom placówek. W związku z tym argument ministerstwa odnośnie do rzekomego łamania prawa z powodu braku szczegółowych wytycznych nie jest merytorycznie zasadny i nie może stanowić podstawy prawnej dla wydania nowego rozporządzenia.

4. Sprzeczność z rządowymi i unijnymi strategiami cyfryzacji oraz edukacji włączającej

Projektowane rozporządzenie stoi w sprzeczności z aktualnymi kierunkami polityki państwa oraz Unii Europejskiej, które jednoznacznie promują rozwój nowoczesnych narzędzi cyfrowych w celu

wyrównywania szans edukacyjnych. Proponowane restrykcje uderzają w fundamenty kluczowych programów i strategii, do których należą:

- **Rządowy program „Cyfrowy Uczeń” na lata 2025–2029:** Strategia ta wprost podkreśla kluczową rolę technologii w likwidowaniu barier, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami. Program jednoznacznie wskazuje na konieczność rozwoju i upowszechniania nauczania hybrydowego, które ministerstwo próbuje obecnie bezpodstawnie ograniczać.
- **Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji (uchwała nr 98 Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r.):** Ten oficjalny dokument rządowy promuje upowszechnianie elastycznych form nauczania hybrydowego oraz szeroko pojętą dostępność cyfrową. Działania resortu dążące do eliminacji rozwiązań online negują cele przyjęte przez samą Radę Ministrów.
- **„Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021-2027” (Komunikat Komisji Europejskiej):** Europejski dokument strategiczny kładzie szczególny nacisk na inkluzywną rolę edukacji cyfrowej. Wykluczenie możliwości weryfikacji wiedzy na odległość to krok wstecz, który godzi w unijne standardy włączania cyfrowego grup zagrożonych wykluczeniem.

Wprowadzenie zakazu egzaminów w formule online nie tylko zablokuje realizację celów powyższych programów, ale również podda pod wątpliwość celowość i efektywność wydatkowania pozyskanych środków publicznych na cyfryzację polskiej szkoły. Edukacja cyfrowa musi być traktowana spójnie – niedopuszczalne jest jednocześnie inwestowanie w infrastrukturę technologiczną i administracyjne zakazywanie jej praktycznego wykorzystania w procesie klasyfikacji uczniów.

5. Zagrożenie wykluczeniem i regres w dostępności edukacji dla osób z niepełnosprawnościami oraz szczególnymi potrzebami

W edukacji domowej w Polsce kształci się obecnie około 60 tysięcy uczniów. Projektowane przepisy rozporządzenia w ogóle nie przewidują mechanizmów wsparcia, rozwiązań kompensacyjnych ani bezpiecznej, alternatywnej ścieżki weryfikacji wiedzy na odległość dla osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnościami.

Nagłe wyeliminowanie możliwości zdawania egzaminów online dotknie bezpośrednio uczniów, u których zdiagnozowano m.in.:

- niepełnosprawności ruchowe i sprzężone,
- choroby onkologiczne oraz stany po przeszczepach (brak odporności),
- stwardnienie rozsiane (SM),
- głęboką depresję, fobie społeczne oraz mutyzm wybiórczy,
- stany po próbach samobójczych i skłonności do samookaleczania,
- spektrum autyzmu, w tym Zespół Aspergera oraz ADHD.

5.1 Wolność wyboru formy kształcenia jako prawo, a nie nakaz.

W dyskusji nad projektem Ministerstwo Edukacji Narodowej argumentuje, że system stacjonarny w szkołach publicznych jest w pełni przygotowany na przyjęcie tych uczniów, a nauczyciele mają obowiązek zapewnić im specjalne warunki. Doceniając wysiłki na rzecz rozwoju edukacji włączającej, pragniemy stanowczo podkreślić: **ogólnodostępna szkoła stacjonarna powinna być dla ucznia i jego rodziny prawem i opcją do wyboru, a nie administracyjnym nakazem.**

Zgodnie z polskim prawem oświatowym rodzina ma pełne prawo decydować, czy uczeń:

1. realizuje obowiązek szkolny w formule edukacji domowej, pracując samodzielnie lub z rodzicami, bez konieczności fizycznej obecności nauczycieli w domu,
2. uczęszcza do szkoły stacjonarnej w trybie standardowym lub integracyjnym,
3. korzysta z instytucji nauczania indywidualnego, gdzie nauczyciele przychodzą do domu ucznia).

Zmuszanie osób w kryzysie zdrowotnym do powrotu do placówek stacjonarnych – choćby wyłącznie na czas egzaminów – stoi w sprzeczności z zasadą poszanowania autonomii jednostki. Ponieważ dotychczasowe prawo nie nakazywało formy stacjonarnej, urzędowe zmuszanie do niej narusza art. 31 ust. 2 Konstytucji RP.

5.2 Naruszenie standardów krajowych i międzynarodowych

Wprowadzenie sztywnych ograniczeń technicznych stanowi naruszenie kluczowych aktów prawnych chroniących osoby ze szczególnymi potrzebami:

- **Art. 24 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych:** Nakłada on na państwo obowiązek zapewnienia włączającego systemu kształcenia bez dyskryminacji, opartego na poszanowaniu godności oraz swobody dokonywania wyborów. Narzucenie barier architektonicznych i logistycznych zamiast racjonalnych usprawnień cyfrowych jest jawnym regresem tych praw.
- **Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:** Definiuje ona barierę jako przeszkodę cyfrową lub informacyjno-komunikacyjną, która uniemożliwia lub utrudnia udział w sferach życia na zasadzie równości. Likwidacja bezpiecznych egzaminów online to sztuczne tworzenie barier tam, gdzie dotychczas zostały one skutecznie usunięte.
- **Finansowanie i wsparcie, w kontekście PFRON:** Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz budżet państwa przeznaczają corocznie ogromne środki na likwidację barier i cyfryzację. Działanie resortu polegające na administracyjnym zakazie używania technologii asystujących w procesie weryfikacji wiedzy marnotrawi ten potencjał i stoi w sprzeczności z misją wyrównywania szans.

5.3 Destabilizacja wypracowanego systemu

Edukacja domowa dla 60 tysięcy uczniów w Polsce to stabilny, sprawnie działający od lat ekosystem. Nagłe wprowadzenie tak restrykcyjnego rozporządzenia zaburzy porządek dzienny tysięcy rodzin, zniszczy wypracowane procedury i narazi dzieci w najtrudniejszej sytuacji życiowej na duży, niepotrzebny stres. Nie ma żadnych merytorycznych podstaw, aby niszczyć model, który zdaje egzamin – tym bardziej że weryfikacja wiedzy online może odbywać się w sposób w pełni legalny i transparentny, co szczegółowo opisujemy w kolejnej sekcji.

6. Weryfikacja samodzielności ucznia i rzetelności egzaminów – replikacja wobec zarzutów nadzoru pedagogicznego

W nawiązaniu do oficjalnych stanowisk Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz kuratoriów oświaty w Polsce, które powielają tę samą argumentację, poddajemy szczegółowej analizie pismo Śląskiego Kuratora Oświaty, Aleksandry Dyli, z dnia 12 marca 2026 r. (sygn. RE-ND.557.7.7.2026). Poniżej przedstawiamy punktowe odparcie twierdzeń organu nadzoru pedagogicznego. Jako organizacja wyspecjalizowana w obszarze systemów teleinformatycznych oraz nowoczesnych technologii, wskazujemy, że tezy kuratorskie opierają się na anachronicznym rozumieniu technologii oraz błędnej wykładni przepisów ustrojowych.

Zarzut 1: *Zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe prowadzenie szkoły lub placówki nie stanowi działalności gospodarczej. W konsekwencji zasady właściwe dla przedsiębiorców, w tym reguła wolności gospodarczej („co nie jest zabronione, jest dozwolone”), nie mają zastosowania do działalności szkół i placówek oświatowych.*

Odpowiedź Fundacji: Argumentacja organu opiera się na błędnym założeniu i myli zasady działania urzędów państwowych z zasadami funkcjonowania szkół niepublicznych. Urzędy władzy publicznej, takie jak Kuratorium czy Ministerstwo, bezwzględnie wiąże art. 7 Konstytucji RP (zasada legalizmu). Oznacza to, że urzędnicy mogą robić wyłącznie to, na co ustawa wyraźnie im pozwala. Szkoły niepubliczne nie są jednak jednostkami administracji publicznej – są podmiotami niezależnymi, które jedynie realizują publiczne zadanie polegające na edukacji dzieci.

Fakt, że prowadzenie szkoły nie jest działalnością gospodarczą, w żaden sposób nie odbiera placówkom niepublicznym ich niezależności. Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, ich kluczową cechą jest autonomia organizacyjna, czyli prawo do rządzenia się własnymi regułami. W kwestiach technicznych – takich jak metoda przeprowadzenia egzaminu – szkoła ma obowiązek spełnić jedynie wymogi zapisane w ustawie: powołać bezstronną komisję i wystawić ocenę. W pozostałym zakresie szkołę i jej uczniów chroni konstytucyjna zasada wolności (art. 31 ust. 2 Konstytucji RP), zgodnie z którą nikogo nie wolno zmuszać do robienia czegoś, czego prawo mu wyraźnie nie nakazuje. Skoro obowiązujące ustawy nie zakazują stosowania środków komunikacji na odległość,

przeprowadzanie egzaminów w formule online jest w pełni legalne i stanowi suwerenną decyzję dyrektora placówki.

Zarzut 2: *Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe, egzamin klasyfikacyjny dla ucznia realizującego edukację domową przeprowadza się na podstawie art. 44l lub art. 44wa ustawy o systemie oświaty oraz przepisów wydanych na podstawie art. 44zb tej ustawy. Przepisy te nie przewidują możliwości przeprowadzania egzaminów online.*

Odpowiedź Fundacji: przywołane przepisy ustawowe określają *formę* merytoryczną egzaminu (pisemna, ustna, zadania praktyczne) oraz *skład komisji* powoływanej przez dyrektora szkoły. Ustawodawca w żadnym miejscu tych przepisów **nie zdefiniował geograficznej lokalizacji egzaminu ani fizycznego medium transmisyjnego.**

Brak ustanowień ustawodawcy w zakresie dopuszczalności stosowania systemów teleinformatycznych nie może być interpretowany przez organ nadzoru jako zakaz – w prawie oświatowym brak ustanowień to oznacza pozostawienie swobody techniczno-organizacyjnej kierownikowi jednostki - dyrektorowi. Wprowadzenie bezwzględnego zakazu formy online na poziomie rozporządzenia - aktu wykonawczego - zmienia istotę samej instytucji ustawowej, co prof. Mateusz Pilich w swojej ekspertyzie wprost nazywa wykroczeniem poza delegację ustawową (art. 92 ust. 1 Konstytucji RP).

Zarzut 3: *Obowiązkiem szkoły jest zagwarantowanie jednolitych i równych warunków przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych wszystkim uczniom (art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). Jednym z elementów takich warunków jest konieczność jednoznacznego weryfikowania, czy dana osoba zdaje egzamin samodzielnie. W przypadku egzaminów online taka weryfikacja jest znacznie utrudniona.*

Odpowiedź Fundacji: Stanowisko to jest niezgodne ze stanem faktycznym oraz współczesnym zaawansowaniem systemów teleinformatycznych. Polskie innowacyjne szkoły wypracowały i wdrożyły **Postulaty Rzetelności Procedur Egzaminacyjnych** wewnątrz bezpiecznych, zamkniętych platform cyfrowych, które gwarantują pełną samodzielność ucznia:

- **Wzmocniona i trzyetapowa weryfikacja tożsamości:** Uczeń loguje się za pomocą indywidualnego kodu uwierzytelniającego, przechodzi dwuskładnikową autoryzację (2FA) lub integrację z systemem tożsamości publicznej (aplikacja **mObywatel**), a następnie okazuje legitymację szkolną do kamery w celu identyfikacji wizualnej przez komisję w czasie rzeczywistym.
- **Zasady organizacji środowiska i „zasada czystego biurka”:** Przed rozpoczęciem egzaminu uczeń ma obowiązek przedstawić za pomocą kamery przestrzeń wokół siebie, potwierdzając uporządkowanie stanowiska. Kamera musi być ustawiona tak, aby obejmować przestrzeń wejścia do pomieszczenia, a uczeń stale udostępnia swój ekran

komputerowy członkom komisji. Dodatkowo rodzic lub opiekun prawny może przebywać w polu widzenia kamery, co zwiększa nadzór dyscyplinarny.

- o Analizę czasu reakcji na pytania wychwycenie nietypowego zachowania, takie jak nienaturalnie szybkie przechodzenie między zadaniami czy powtarzalne schematy odpowiedzi.

Wbrew twierdzeniom Kuratora, przy tak zorganizowanym procesie **wszelkie próby niesamodzielnej pracy są natychmiast widoczne i słyszalne** dla egzaminatorów i obserwatorów, uniemożliwiając jakiegokolwiek manipulacje. Co więcej, rzekoma ochrona zasady równości poprzez przymus stacjonarności dotyka uczniów z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, dla których dojazd do placówki jest barierą nie do pokonania, co stanowi jawną dyskryminację w rozumieniu art. 32 Konstytucji RP.

Zarzut 5: *realizacja egzaminów w formie zdalnej nie zapewnia dyrektorowi szkoły, a także organowi nadzoru pedagogicznego, możliwości sprawowania rzetelnej kontroli nad prawidłowością egzaminów, pozwalającej na wykluczenie wątpliwości co do rzetelności i wiarygodności takich egzaminów.*

Odpowiedź Fundacji: w rzeczywistości procedury oświatowe zapewniają skutek odwrotny od zakładanego przez Kuratora: egzaminy online zapewniają nieporównywalnie wyższy poziom przejrzystości, mierzalności i kontroli *post-factum* niż tradycyjne egzaminy stacjonarne.

Zgodnie z obowiązującym w innowacyjnych szkołach standardem zabezpieczeń, **każdy egzamin online podlega pełnej rejestracji audio-wideo (nagranie przebiegu egzaminu).**

Materiał ten jest trwale i bezpiecznie przechowywany na serwerach szkoły minimum do momentu zatwierdzenia ocen przez radę pedagogiczną. Ponadto systemy wyposażone są w techniczne blokady uniemożliwiające nieautoryzowane kopiowanie, eksport treści zadań czy użycie narzędzi analizy technicznej przeglądarki przez zdającego.

W przypadku kontroli Kuratorium Oświaty, wizytator otrzymuje nienaruszalny, cyfrowy ślad audytowy. Może odtworzyć każde słowo i ruch ucznia oraz reakcję komisji. Żadna tradycyjna szkoła stacjonarna nie jest w stanie zapewnić takiego poziomu transparentności i możliwości wstecznej weryfikacji w przypadku egzaminów ustnych.

Zarzut 6: *Kurator wskazuje na przepisy art. 30b, art. 30c oraz art. 125a ustawy Prawo oświatowe, argumentując, że kształcenie na odległość i czasowe egzaminy online były dopuszczone przez Ministra wyłącznie jako nadzwyczajne odstępstwo w okresie epidemii COVID-19 lub w sytuacjach zawieszenia zajęć w budynku szkoły. Brak wyraźnego przepisu dla normalnego trybu oznacza wymóg formy stacjonarnej.*

Odpowiedź Fundacji: Porównywanie instytucji z art. 125a ustawy Prawo oświatowe - awaryjne zawieszenie działalności całych budynków szkolnych z powodu mrozów, epidemii czy katastrof do instytucji edukacji domowej - art. 37 ustawy - jest nadużyciem i błędem logicznym. Edukacja domowa z definicji nie jest "awaryjnym odstępstwem", lecz **stałą, ustawową formą spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą**.

Doświadczenia z okresu pandemii oraz wdrożenie art. 125a udowodniły całemu polskiemu systemowi oświaty, że infrastruktura cyfrowa jest w pełni gotowa do rzetelnego i bezpiecznego sprawdzania wiedzy. Zamiast traktować technologie jako anomalie, Fundacja postuluje systemowe **wdrożenie i usankcjonowanie wypracowanych kierunków bezpieczeństwa egzaminów zdalnych** (w oparciu o trójstopniowy nadzór merytoryczny: komisji, nauczycieli-metodyków oraz dyrekcji) wewnątrz zamkniętych platform szkolnych. Państwo, które w pełni ufa procedurom zdalnym przy obronach prac doktorskich, procesach sądowych czy systemach bankowych i rządowych, nie może bez racjonalnego uzasadnienia odmawiać ich stosowania najslabszym obywatelom – uczniom zmagającym się z ciężkimi barierami zdrowotnymi.

6.1. Dogmatyczna wykładnia i błędy ustrojowe w stanowisku MEN – replika na odpowiedź Sekretarz Stanu Katarzyny Lubnauer na interpelację nr 17741

W oficjalnej odpowiedzi z dnia **26 czerwca 2026 r. na interpelację poselską nr 17741** w sprawie Szkoły w Chmurze, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, **Katarzyna Lubnauer**, przedstawiła ostateczną linię obrony resortu. Autorka pisma usiłuje dowieść, że weryfikacja wiedzy online jest i zawsze była nielegalna, a projektowane rozporządzenie jedynie „doprecyzowuje” ten stan rzeczy.

Jako Fundacja Fabian Digital poddajemy argumentację Pani Minister szczegółowej analizie prawnej. Wskazujemy, że stanowisko to opiera się na głębokich błędach dogmatyczno-prawnych, fałszywym pojmowaniu konstytucyjnej zasady równości oraz całkowitym zaniechaniu analitycznym w obszarze nowoczesnych technologii.

Zarzut 1: Organizacja kształcenia w szkole niepublicznej to wyłącznie dziedzina prawa administracyjnego, a nie cywilnego. Skoro szkoła nie jest przedsiębiorstwem (art. 170 ust. 1 Prawa oświatowego), to zasada „co nie jest zakazane, jest dozwolone” (art. 8 Prawa przedsiębiorców) w ogóle nie ma tu zastosowania. Brak wyraźnej podstawy prawnej dla formy online oznacza jej automatyczny zakaz.

- **Odpowiedź Fundacji:** Argumentacja Pani Minister opiera się na **fundamentalnym pomieszaniu pojęć ustrojowych** i błędnym założeniu, że wolność jednostki wynika wyłącznie z Prawa przedsiębiorców. Zasada „*Quod non est prohibitum, permissum est*” (Co nie jest zakazane, jest dozwolone) nie jest „przywilejem dla biznesu”, lecz **ogólnoustrojowym fundamentem demokratycznego państwa prawnego**, zakorzenionym bezpośrednio w **art. 31 ust. 2**

Konstytucji RP („*Nikogo nie można zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje*”). Szkoła niepubliczna – choć realizuje zadanie publiczne i porusza się w reżimie prawa administracyjnego – **nie jest organem władzy publicznej**. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego, zakaz domniemywania kompetencji (art. 7 Konstytucji RP) wiąże wyłącznie urzędy (takie jak MEN czy Kuratorium). Podmioty prywatne (w tym stowarzyszenia i fundacje prowadzące szkoły niepubliczne) posiadają **autonomię w sferze metod i form realizacji zadań**, o ile nie zakazuje tego ustawa. Skoro ustawa o systemie oświaty określa formę merytoryczną egzaminu (ustna, pisemna), a milczy na temat fizycznego medium transmisyjnego (internet vs. papier), dyrektor szkoły ma pełne prawo zastosować nowoczesne narzędzia teleinformatyczne w ramach autonomii organizacyjnej placówki (art. 14 ust. 3 Prawa oświatowego).

Zarzut 2: Przepisy dopuszczające egzaminy online obowiązywały wyłącznie czasowo w okresie pandemii COVID-19 (na podstawie art. 30b i 30c Prawa oświatowego). Skoro te nadzwyczajne regulacje zostały uchylone, system oświaty powrócił do jedynej legalnej formy – stacjonarnej.

- **Odpowiedź Fundacji:** Powoływanie się na przepisy covidowe jako „jedyne źródło legalności internetu” jest błędem logicznym. Rozporządzenia z lat 2020–2021 nie „stworzyły” technologii online, lecz **wprowadziły administracyjny przymus** i szczegółowe procedury awaryjne dla szkół publicznych, które nie były technologicznie przygotowane na transformację cyfrową. Doświadczenie pandemii udowodniło całemu państwu, że egzaminy zdalne są w pełni wykonalne, mierzalne i bezpieczne. Próba potraktowania tamtych doświadczeń jako „anomalii”, którą należy wymazać, zamiast uregulować i usankcjonować jej bezpieczne standardy dla uczniów z niepełnosprawnościami, to regres cyfrowy i marnotrawstwo kapitału technologicznego polskiej oświaty.

Zarzut 3: Wprowadzenie egzaminów online dla edukacji domowej naruszałoby konstytucyjną zasadę równości (art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). Egzamin klasyfikacyjny zdają cztery grupy uczniów (w tym nieklasyfikowani z powodu nieobecności czy zmieniający typ szkoły). Nie można faworyzować jednej grupy kosztem innych.

- **Odpowiedź Fundacji:** Stanowisko Pani Minister stanowi **jaskrawe wypaczenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa**. Zgodnie z ugruntowaną doktryną Trybunału Konstytucyjnego, zasada równości oznacza nakaz identycznego traktowania podmiotów znajdujących się w *takiej samej* sytuacji oraz **nakaz odmiennego traktowania podmiotów znajdujących się w sytuacjach zasadniczo odmiennych** (zasada sprawiedliwości dystrybtywnej). Stawianie znaku równości pomiędzy uczniem szkoły stacjonarnej, który opuścił ponad 50% lekcji z własnej winy (grupa 1 z art. 44k), a uczniem edukacji domowej (grupa 4 z art. 37 ust. 4), który z definicji realizuje cały proces kształcenia poza budynkiem szkoły, często zmagając się z ciężką chorobą onkologiczną czy fobią społeczną, jest niesprawiedliwością. Edukacja domowa to odrębna,

ustawowa instytucja ustrojowa. Wymuszanie na chorych dzieciach stacjonarności tylko po to, by „wyrównać” ich pozycję z uczniami wagarującymi w systemie tradycyjnym, to nie ochrona równości, lecz **usankcjonowana administracyjnie dyskryminacja osób chorych i niepełnosprawnych**.

Zarzut 4: Forma zdalna uniemożliwia weryfikację samodzielności ucznia. Szkoły nie mają narzędzi do eliminacji ściągania, pomocy osób trzecich czy sztucznej inteligencji (AI), co może skutkować wydawaniem „gorszych wartościowo” świadectw.

- **Odpowiedź Fundacji:** Teza ta opiera się na całkowitym anachronizmie technologicznym i niewiedzy o standardach wdrożonych przez innowacyjne placówki niepubliczne. Jak wykazano w punkcie 6 niniejszego uzasadnienia, nowoczesny proctoring cyfrowy (dwustopniowa weryfikacja tożsamości mObywatel/2FA, zasada „czystego biurka”, stały podgląd 360 stopni przestrzeni egzaminacyjnej oraz nagrywanie strumienia audio-wideo i ekranu) gwarantuje poziom kontroli samodzielności wyższy niż w tradycyjnej, przepelnionej sali lekcyjnej. W systemie online próba użycia AI czy wsparcia osoby trzeciej generuje natychmiastowy cyfrowy ślad audytowy i skutkuje przerwaniem egzaminu. Strach resortu przed technologią nie może być substytutem rzetelnej analizy technicznej.

Zarzut 5: Egzaminy online generują problemy dowodowe i ryzyko sporów (np. przy przerwaniu połączenia internetowego lub awarii sprzętu), co utrudnia nadzór pedagogiczny.

- **Odpowiedź Fundacji:** Jest dokładnie odwrotnie. Tradycyjny egzamin stacjonarny (szczególnie w części ustnej) rzadko bywa rejestrowany za pomocą urządzeń audio-wideo, co w przypadku sporu na linii rodzic–szkoła sprowadza konflikt do poziomu „słowo przeciwko słowu”. Egzamin online podlega **pełnej, nienaruszalnej rejestracji cyfrowej**, która jest przechowywana na bezpiecznych serwerach i stanowi niepodważalny materiał dowodowy dla wizytatorów Kuratorium Oświaty. Kwestie awarii sprzętu czy zaniku zasilania są w regulaminach nowoczesnych platform rozwiązywane za pomocą jasnych procedur technicznych (np. automatyczne pauzowanie czasu lub wyznaczenie terminu kompensacyjnego), analogicznie do procedur stosowanych na zdalnych egzaminach uniwersyteckich czy aplikacjach prawniczych.

Zarzut 6: Jeśli uczeń jest zbyt chory na przybycie do szkoły, rodzice powinni wybrać „indywidualne nauczanie”, gdzie uczeń jest klasyfikowany na podstawie ocen bieżących, a nie egzaminów. Wybierając edukację domową, rodzice muszą mieć świadomość przymusu przybycia na egzamin.

- **Odpowiedź Fundacji:** Ta sugestia Pani Minister obnaża intencje resortu: **siłowe zepchnięcie tysięcy chorych dzieci w systemową izolację i samotność**. Nauczanie indywidualne w trybie rozporządzenia z 2017 r. to skrajnie niewydolna instytucja, która polega na odcięciu dziecka od rówieśników i skazaniu go na kilka godzin w tygodniu z przychodzącym nauczycielem. Generuje

ona gigantyczne koszty dla budżetów samorządów (które muszą opłacić te godziny indywidualne). Edukacja domowa wspierana technologią (e-learning, społeczności online) pozwala chorym dzieciom na zachowanie pełnej podmiotowości, integracji rówieśniczej i naukę we własnym tempie. Administracyjne zmuszanie rodzin do rezygnacji z tej formy kształcenia na rzecz „indywidualnego zamknięcia w domu” narusza konstytucyjne prawo do wolności wyboru drogi edukacyjnej.

Podsumowanie sekcji 6.1:

Odpowiedź Sekretarz Stanu Katarzyny Lubnauer (z dnia 26-06-2026 r.) stanowi wyraz urzędniczego oporu wobec nieuchronnej cyfryzacji i pluralizmu w oświacie. Argumenty o „braku uprawnień” szkół prywatnych stoją w sprzeczności z wolnościowymi zapisami Konstytucji RP, a zasłanianie się „zasadą równości” służy do maskowania braku empatii wobec uczniów dotkniętych barierami zdrowotnymi. Pismo to dowodzi, że MEN tworzy prawo w oparciu o ideologiczny dogmat, a nie o rzetelną Ocenę Skutków Regulacji.

6.2. Niedostatki proponowanych rozwiązań a realia oświatowe – replika na stanowisko Dyrektor Małgorzaty Szybalskiej (DKO-WEK.4019.295.2026.AKZ)

W odpowiedzi na postulaty środowiska społecznego, Dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego MEN, Małgorzata Szybalska, w piśmie z dnia 7 lipca 2026 r. (znak: DKO-WEK.4019.295.2026.AKZ), przedstawiła stanowisko resortu wobec zgłaszanych zastrzeżeń.

Resort, wskazując na formalny upływ terminu konsultacji publicznych (który minął 11 czerwca 2026 r.), zaproponował wprowadzenie do projektu autopoprawki. Zmiana ta, w założeniu mająca wychodzić naprzeciw postulatом strony społecznej, dopuszcza w szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności możliwość przeprowadzenia egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych i sprawdzianów w innym miejscu niż siedziba szkoły (na wniosek ucznia lub rodziców i za zgodą dyrektora).

W porozumieniu z organizacjami pacjenckimi pragniemy wskazać, że proponowana modyfikacja ma charakter wyłącznie częściowy. Nie rozwiązuje ona kluczowych problemów organizacyjno-prawnych, a eliminacja formy sprawdzania wiedzy na odległość (online) generuje poważne trudności logistyczne.

A. Kwestia zgodności z systemem prawnym i granic upoważnienia ustawowego (ultra vires)

Wprowadzenie możliwości zdawania egzaminów „w innym miejscu niż szkoła” nie usuwa zasadniczych wątpliwości prawnych, na które wskazywało m.in. Rządowe Centrum Legislacji oraz prof. Mateusz Pilich. Ministerstwo Edukacji Narodowej w dalszym ciągu nie posiada wyraźnej delegacji ustawowej, aby w akcie rangi rozporządzenia ograniczać dopuszczalne metody weryfikacji wiedzy i ogólnie narzucać formę wyłącznie stacjonarną. Bez względu na fizyczne miejsce przeprowadzenia egzaminu,

wprowadzany zakaz stosowania nowoczesnych form komunikacji na odległość (online) – które nie są zabronione przez ustawę o systemie oświaty – budzi poważne zastrzeżenia w kontekście hierarchii aktów prawnych.

B. Skutki finansowe i wyzwania logistyczne dla kadry pedagogicznej

Propozycja Departamentu Kształcenia Ogólnego MEN przenosi pełen ciężar organizacyjny i finansowy na dyrektorów szkół, pomijając specyfikę struktury kadrowej placówek realizujących edukację domową. Szkoły te bardzo często zatrudniają nauczycieli i egzaminatorów z różnych regionów Polski, w tym osoby z niepełnosprawnościami, które wykonują swoje obowiązki w formie zdalnej.

Sytuację tę obrazuje konkretny przypadek praktyczny:

Egzaminator zatrudniony w placówce mieszka na stałe w Gdańsku i sam jest osobą z ograniczeniami ruchowymi. W myśl nowej propozycji MEN, na wniosek ucznia z Katowic, dyrektor – po wyrażeniu zgody – byłby zobligowany do skierowania tego nauczyciela (lub całej komisji) do Katowic, w celu stacjonarnego przeprowadzenia egzaminu w miejscu zamieszkania dziecka lub w wynajętej sali.

Analiza ekonomiczna i kadrowa wykazuje w tym miejscu istotne bariery:

- **Brak źródeł finansowania:** obecna stawka subwencji na ucznia edukacji domowej (wynosząca ok. 250 zł) jest całkowicie niewystarczająca na pokrycie kosztów delegacji służbowych, przejazdów, zakwaterowania oraz diet dla członków komisji egzaminacyjnych podróżujących po kraju.
- **Ograniczenia dla niepełnosprawnych nauczycieli:** odejście od sprawdzonych, bezpiecznych narzędzi pracy zdalnej, które dotychczas umożliwiały kadrze z niepełnosprawnościami aktywność zawodową bez barier architektonicznych, zmusza tych pracowników do odbywania wymagających podróży międzywojewódzkich.

C. Wpływ na realizację Standardów Ochrony Małoletnich (tzw. Ustawa Kamilka)

Narzucenie obowiązku przeprowadzania egzaminów stacjonarnych poza terenem szkoły generuje nowe ryzyka w obszarze bezpieczeństwa dzieci. Organizacja egzaminów w miejscach przypadkowych i tymczasowych, poza stałe kontrolowanym i zabezpieczonym budynkiem placówki oświatowej, znacząco utrudnia dyrektorom egzekwowanie Standardów Ochrony Małoletnich.

Dla porównania, wypracowane przez stronę społeczną procedury egzaminów online – oparte na pełnej rejestracji audio-wideo, obecności rodzica w kadrze oraz cyfrowym śladzie audytowym – zapewniały wysoki poziom bezpieczeństwa prawnego i fizycznego zarówno małoletniemu uczniowi, jak i

nauczycielowi. Propozycja resortu zastępuje ten transparentny system cyfrowy trudnymi do zweryfikowania spotkaniami w terenie.

D. Niewspółmierność proponowanych dostosowań i ryzyko instytucjonalnej izolacji uczniów

W swoim stanowisku Dyrektor Szybalska przywołuje przepisy dotyczące dostosowania wymagań (orzeczenia, opinie, sprzęt komputerowy, urządzenia AAC), wskazując jednocześnie, że narzędzia te „muszą zapewniać samodzielność pracy ucznia na egzaminach stacjonarnych”. Taka argumentacja nie uwzględnia specyfiki schorzeń o podłożu psychicznym i neurorozwojowym, takich jak fobie społeczne, głęboka depresja, mutyzm wybiórczy czy spektrum autyzmu. Dla tej grupy uczniów barierą nie jest brak sprzętu technicznego, lecz sam fakt fizycznej obecności osób trzecich (komisji egzaminacyjnej) w ich bezpośrednim otoczeniu.

Jako alternatywne rozwiązanie dla uczniów w najtrudniejszym stanie zdrowia, MEN wskazuje instytucję indywidualnego nauczania, gdzie klasyfikacja odbywa się na podstawie ocen bieżących. Rozwiązanie to stoi jednak w sprzeczności z założeniami edukacji domowej:

- Narusza autonomię rodziny i niszczy wypracowany system samodzielnej pracy dziecka.
- Przenosi ucznia z elastycznego modelu edukacyjnego z powrotem w ramy edukacji systemowej, generując przy tym znaczne koszty dla budżetów samorządowych, które muszą sfinansować indywidualne godziny lekcyjne dla nauczycieli dojeżdżających do domów.

Podsumowanie sekcji 6.2

Analiza pisma DKO MEN (DKO-WEK.4019.295.2026.AKZ) wskazuje, że zaproponowane poprawki urzędnicze mają charakter głównie teoretyczny. Tworzą one trudne do zrealizowania procedury logistyczne oraz poważne obciążenia finansowe dla podmiotów prowadzących szkoły. Świadczą również o niedostatecznym uwzględnieniu realiów funkcjonowania nowoczesnych placówek oświatowych, praw pracowników z niepełnosprawnościami oraz specyfiki potrzeb dzieci w kryzysach zdrowotnych. Projekt w obecnym kształcie w dalszym ciągu wymaga fundamentalnych zmian i uzupełnienia brakujących podstaw ustawowych.

7. Niepełna Ocena Skutków Regulacji (OSR) w zakresie wpływu finansowego na budżet państwa oraz sytuację obywateli

W sekcji 7 oficjalnego dokumentu OSR, analizującej „Wpływ na rodzinę, obywateli oraz osoby niepełnosprawne”, Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazało brak skutków finansowych (wartości zerowe) w perspektywie najbliższych 10 lat. Zgodnie z przedstawionym stanowiskiem, wejście w życie nowych przepisów ma nie generować dodatkowych obciążeń finansowych dla obywateli oraz budżetu państwa.

Jako organizacja społeczna wskazujemy, że przyjęta metodologia OSR pomija kluczowe czynniki kosztotwórcze. Przedstawione założenie o neutralności finansowej projektu nie odzwierciedla realnych skutków ekonomicznych, jakie zmiana przepisów wywoła w budżecie centralnym oraz w budżetach jednostek samorządu terytorialnego (JST).

7.1. Wpływ na stabilność finansową placówek edukacji domowej

Wprowadzenie obowiązkowej stacjonarności egzaminów następuje po wcześniejszym obniżeniu subwencji oświatowej dla uczniów edukacji domowej do poziomu około 250 zł na ucznia. Nałożenie na szkoły obowiązku organizacji masowych egzaminów stacjonarnych w terenie, przy obecnym poziomie finansowania, stanowi barierę uniemożliwiającą dalsze funkcjonowanie wielu z tych placówek.

Skalę wyzwań logistycznych i finansowych ilustrują poniższe dane:

- W największej placówce edukacji domowej w Polsce kształci się obecnie 30 000 uczniów.
- Przy założeniu, że każdy uczeń zdaje średnio 15 egzaminów klasyfikacyjnych rocznie (w części pisemnej i ustnej), jedna szkoła jest zobligowana do przeprowadzenia 450 000 indywidualnych procedur egzaminacyjnych w krótkim okresie majowo-czerwcowym.
- Środki z obecnej subwencji (ok. 250 zł rocznie na ucznia) są niewspółmierne do kosztów wynajmu bezpiecznych przestrzeni egzaminacyjnych w wielu miastach, obsługi stacjonarnych komisji oraz zapewnienia wymaganej logistyki. W konsekwencji wejście w życie rozporządzenia doprowadzi do likwidacji znacznej części alternatywnych placówek oświatowych.

7.2. Analiza makroekonomiczna: wzrost wydatków budżetu centralnego

Ograniczenie dostępności edukacji domowej spowoduje relokację znacznej części uczniów (szacowanej na ponad 30 tysięcy osób z samych tylko największych placówek) do tradycyjnego systemu stacjonarnego. Proces ten wygeneruje natychmiastowy wzrost wydatków sztywnych budżetu państwa z tytułu wyższej subwencji oświatowej:

Parametr finansowy	Edukacja domowa (stan obecny)	Szkoła stacjonarna (po wejściu rozporządzenia)
Miesięczna subwencja bazowa na 1 ucznia	ok. 250 zł	ok. 812 zł
Łączny koszt miesięczny (dla 30 000 uczniów)	7 500 000 zł	24 360 000 zł

Roczna skala wzrostu wydatków sztywnych	90 000 000 zł	292 320 000 zł
--	---------------	----------------

- **Skutki dla budżetu państwa:** przejście uczniów do szkół stacjonarnych zwiększy roczne wydatki budżetowe o ponad 200 milionów złotych (wzrost o ponad 300% na każdego relokowanego ucznia). Pominięcie tej prognozy w dokumencie OSR uniemożliwia rzetelną ocenę projektu pod kątem dyscypliny finansów publicznych.
- **Czynniki dodatkowe:** powyższe zestawienie nie uwzględnia zwiększonych wag subwencyjnych dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (reprezentujących wysoki odsetek w edukacji domowej z powodu kryzysów zdrowotnych). Pomija również koszty transportu i asysty, które w nowym modelu zostaną przeniesione bezpośrednio na budżety rodzin.

7.3. Wyzwania strukturalne i obciążenia finansowe samorządów (JST)

Projektowane zmiany stoją w sprzeczności z realnymi możliwościami infrastrukturalnymi i finansowymi samorządów:

- **Perspektywa długoterminowa (niż demograficzny):** strategie finansowe JST opierają się na prognozach demograficznych, które zakładają optymalizację kosztów stałych poprzez stopniowe wygaszanie lub łączenie placówek publicznych.
- **Perspektywa krótkoterminowa (przepełnienie aglomeracji):** obecnie publiczne szkoły w dużych aglomeracjach miejskich mierzą się z problemem przepełnienia (praca dwuzmianowa, niedobór sal i kadry pedagogicznej).

Nagły napływ kilkudziesięciu tysięcy uczniów do stacjonarnego systemu publicznego zmusi samorządy do natychmiastowego otwierania nowych oddziałów klasowych, finansowania nadgodzin nauczycielskich oraz poniesienia nieprzewidzianych nakładów na infrastrukturę szkolną. Wskazanie w OSR, że regulacja ta nie generuje skutków dla JST, jest założeniem niespójnym z realną sytuacją samorządów.

7.4. Efektywność wydatkowania dotychczasowych środków publicznych i funduszy UE

Rozwój edukacji cyfrowej w Polsce został w ostatnich latach wsparty kwotami setek milionów złotych z budżetu państwa oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej (w tym z Krajowego Plan Odbudowy oraz programu „Cyfrowy Uczeń”). Środki te przeznaczono na wdrożenie nowoczesnych platform e-learningowych, systemów zdalnej weryfikacji wiedzy oraz infrastrukturę informatyczną.

Administracyjny zakaz wykorzystywania tych narzędzi podczas egzaminów klasyfikacyjnych obniża efektywność dotychczasowych inwestycji publicznych. Państwo, po sfinansowaniu cyfryzacji procesów

oświatowych, ogranicza możliwość ich praktycznego zastosowania w kluczowym elemencie procesu dydaktycznego, jakim jest klasyfikacja ucznia. Może to budzić zastrzeżenia w kontekście zasady celowości i gospodarności wydatkowania środków publicznych.

8. Ignorowanie głosu społeczeństwa i naruszenie zasad dialogu społecznego

Stanowisko opinii publicznej w tej sprawie jest jednoznaczne i wskazuje na brak zgody na ograniczanie praw obywatelskich oraz nagłą destabilizację życia tysięcy rodzin.

Petycja uruchomiona przez naszą Fundację (dostępna pod adresem: <https://stop117.fabiandigital.org>), skierowana do Parlamentu Europejskiego oraz polskich organów administracji, w zaledwie kilka dni zgromadziła setki szczegółowych apeli od rodziców.

Świadectwa te wprost opisują realne wyzwania, z jakimi mierzą się rodziny – w tym głębokie kryzysy psychiczne uczniów, neuroróżnorodność oraz ciężkie, zagrażające życiu schorzenia somatyczne. Rodzice sami przesyłają do MEN swoje historie, jednak resort odpowiada, że nie dochodzi do żadnych naruszeń ani dyskryminacji.

9. Szeroki sprzeciw społeczny, samorządowy i instytucjonalny

Zastrzeżenia oraz kategoryczny sprzeciw naszej Fundacji wobec projektu rozporządzenia (nr z wykazu: 117) podziela szerokie, niezależne spektrum instytucjonalne kraju, samorządy terytorialne, organizacje pacjenckie, a także przedstawiciele władzy ustawodawczej. Ministerstwo Edukacji Narodowej, forsując obecne zmiany, pomija nie tylko głos rodziców, ale również oficjalne stanowiska kluczowych organów stojących na straży praworządności i praw obywatelskich w Rzeczypospolitej Polskiej.

Do najważniejszych instytucjonalnych głosów sprzeciwu należą:

- **Rzecznik Praw Obywatelskich:** W oficjalnym wystąpieniu do resortu edukacji (sygn. VII.7031.6.2026.AT) wprost wskazał, że z obecnych przepisów ustawowych w żaden sposób nie wynika zakaz prowadzenia egzaminów na odległość, a próby jego wprowadzenia drogą rozporządzenia są wadliwe pod względem prawnym.
- **Dyrektor Departamentu Prawa Społecznego w Rządowym Centrum Legislacji (Krzysztof Olszak):** W oficjalnym stanowisku z dnia **31 maja 2026 r.** (sygn. **RCL.DPS.555.84.2026**) wprost wskazał na wadliwość prawną projektu i przekroczenie delegacji ustawowej. Dyrektor RCL podkreślił **brak uprawnień** resortu do regulowania kryterium systematyczności w akcie wykonawczym, ze względu na brak wyraźnego upoważnienia w ustawie o systemie oświaty. Co więcej, RCL podważyło prawidłowość realizacji upoważnienia w zakresie egzaminów klasyfikacyjnych, wskazując, że MEN błędnie ograniczyło się do trybu i formy, pomijając konieczność określenia samych *warunków* ich przeprowadzania.

- **Zastępczyni Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (dr hab. Agnieszka Grzelak, działająca z upoważnienia Prezesa UODO Mirosława Wróblewskiego):** W opinii z dnia **15 maja 2026 r.** (sygn. **DPNT.401.198.2026**) zgłosiła zastrzeżenia dotyczące ochrony prywatności i bezpieczeństwa uczniów. Urząd zakwestionował projektowany nakaz przymusowego oddawania przez uczniów prywatnych urządzeń z aplikacjami medycznymi przewodniczącym komisji egzaminacyjnych. UODO przypomniało, że dane o zdrowiu (np. przy monitorowaniu cukrzycy) stanowią szczególną kategorię danych na gruncie art. 9 RODO i podlegają rygorystycznej ochronie. Czasowe przejmowanie telefonów przez szkołę uznano za nieproporcjonalną ingerencję w prywatność, rodzącą ryzyko wycieku danych oraz bezprawnie angażującą nauczycieli w procesy medyczne, do których nie posiadają kwalifikacji.
- **Koordynator Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dr Katarzyna Grzelak-Bach):** W oficjalnym wystąpieniu z dnia **21 maja 2026 r.**, sygn. **KOSR.0641.308.2026**; zażądała uzupełnienia OSR. Koordynator wskazała resortowi edukacji brak diagnozy, analiz i danych badawczych uzasadniających rewolucję w egzaminach. KPRM wprost wezwało MEN do przedstawienia realnej skali funkcjonowania egzaminów klasyfikacyjnych w formule na odległość oraz nakazało rzetelne oszacowanie kosztów i ogromnych obciążeń organizacyjno-kadrowych, jakie spadną na szkoły od 1 września 2026 r. w związku z przymusem zapewnienia stacjonarnych komisji i osobnych sal dla pojedynczych uczniów.
- **Urząd Miasta Krakowa:** W ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) kategorycznie zażądał utrzymania zdalnego trybu egzaminów dla uczniów chorych oraz zmagających się z barierami zdrowotnymi.

W toku konsultacji publicznych wpłynęła ogromna liczba jednoznacznie krytycznych opinii, ekspertyz oraz interpelacji. Stanowią one integralny załącznik do niniejszego stanowiska i obiektywny dowód na uchybienia legislacyjne projektu.

Dodatkowo pragniemy podkreślić, że argumentacja przeciwko wprowadzeniu projektowanych zmian cieszy się potężnym poparciem społecznym. Dowodem na to jest zaangażowanie społeczności szkolnych – w ramach wewnętrznych konsultacji jedna z placówek zebrała i doręczyła do Ministerstwa Edukacji Narodowej **887 indywidualnych listów poparcia** od rodziców oraz opiekunów prawnych uczniów realizujących edukację domową.

9.1. Stanowiska i uwagi organizacji społecznych, pacjenckich oraz samorządów

Projekt rozporządzenia nr 117 wywołał natychmiastowy i głęboki sprzeciw szerokiego spektrum podmiotów zaangażowanych w życie publiczne i społeczne w Polsce. W ramach oficjalnych uzgodnień oraz opinii skierowanych do Rządowego Centrum Legislacji (RCL), kategoryczne stanowiska wydały jednostki samorządu terytorialnego (w tym Urząd Miasta Krakowa w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego), wiodące fundacje i stowarzyszenia oświatowe, a także podmioty reprezentujące sektor nowoczesnych technologii i edukacji cyfrowej.

Szczególnie dramatyczny głos sprzeciwu popłynął ze strony organizacji pacjenckich oraz stowarzyszeń opiekuńczych (w tym zrzeszających osoby niewidome, dotknięte chorobą Parkinsona czy stowarzyszeń Amazonek), które wprost alarmują o drastycznych, nieodwracalnych konsekwencjach zdrowotnych i psychicznych, jakie przymus stacjonarności egzaminów wywrze na dzieciach zmagających się z ciężkimi schorzeniami i neuroróżnorodnością. Wszystkie te oficjalne wystąpienia, stanowiące niezbywalny element diagnozy społecznej, zostały załączone jako integralna część materiału dowodowego niniejszej petycji [Załączniki od nr 6 do nr 13].

9.2. Oficjalne interpelacje poselskie:

Sprzeciw wobec działań resortu edukacji przeniósł się również na poziom parlamentarny. Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjęli liczne, wieloaspektowe interwencje, składając oficjalne interpelacje poselskie. Parlamentarzyści – reprezentujący różne środowiska polityczne – w swoich wystąpieniach jednoznacznie wskazali na niezgodność działań MEN z Konstytucją RP, wadliwość procedury legislacyjnej oraz realne, bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci realizujących edukację domową. Pełna treść oraz wykładnia prawna zawarta w poszczególnych wystąpieniach poselskich zostały załączone jako dowody w sprawie na końcu niniejszego pisma [Załączniki od nr 14 do nr 18].

9.3. Niezależne opinie prawne i ekspertyzy naukowe

Zarzuty dotyczące przekroczenia przez Ministerstwo Edukacji Narodowej ram upoważnienia ustawowego oraz naruszenia hierarchii źródeł prawa nie mają charakteru wyłącznie publicystycznego – zostały one w pełni potwierdzone i udokumentowane w niezależnych ekspertyzach doktrynalnych oraz opiniach prawnych. Analizy sporządzone przez wybitnych przedstawicieli nauki prawa, w tym profesora Uniwersytetu Warszawskiego, a także przez renomowane kancelarie adwokackie i radcowskie specjalizujące się w prawie oświatowym oraz konstytucyjnym, jednoznacznie dowodzą fundamentalnej wadliwości ustrojowej projektu rozporządzenia nr 117. Pełne teksty tych kluczowych analiz prawnych zostały załączone do niniejszego wystąpienia jako twardy materiał dowodowy [Załączniki od nr 1 do nr 5].

Podsumowanie sekcji: Skala, ranga oraz merytoryczna spójność zgromadzonych dokumentów, opinii prawnych i interwencji poselskich jednoznacznie dowodzą, że projekt rozporządzenia w obecnym kształcie jest nieakceptowalny. Dalsze ignorowanie tak szerokiego konsensusu prawnego, samorządowego i społecznego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej stanowiłoby działanie na szkodę interesu publicznego oraz fundamentalnych praw obywateli.

PODSUMOWANIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej (nr 117) w obecnym kształcie niesie za sobą nieakceptowalne skutki prawne, społeczne i technologiczne. Wprowadzenie bezwzględnego przymusu stacjonarności egzaminów w edukacji domowej:

- **narusza Konstytucję RP** poprzez przekroczenie delegacji ustawowej oraz naruszenie zasady wyłączności ustawy,
- **dyskryminuje i wyklucza tysiące uczniów** z niepełnosprawnościami oraz chorobami przewlekłymi, dla których bezpieczne środowisko domowe i egzamin online są jedyną szansą na realizację prawa do nauki,
- **generuje kryzys logistyczny i finansowy** dla budżetów domowych oraz grozi paraliżem przepelnionych szkół stacjonarnych, co zostało całkowicie zignorowane w Ocenie Skutków Regulacji (OSR),
- **stoi w sprzeczności z cyfrowymi strategiami** polskiego rządu oraz Unii Europejskiej, marnotrawiąc środki publiczne wydane na cyfryzację oświaty.

Prezentowane w niniejszym dokumencie argumenty technologiczne dowodzą, że nowoczesne systemy zdalne pozwalają na pełną, transparentną i rzetelną weryfikację samodzielności ucznia – na poziomie wyższym niż w tradycyjnych placówkach stacjonarnych.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

I. NIEZALEŻNE OPINIE PRAWNE I EKSPERTYZY NAUKOWE:

Załącznik nr 1: EKSPERTYZA w sprawie możliwości zorganizowania i przeprowadzenia w formule online egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów w tzw. edukacji domowej – dr hab. Mateusz Pilich, prof. UW (z dnia 26.02.2026 r.).

Załącznik nr 2: EKSPERTYZA w sprawie konstytucyjności projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych – dr hab. Mateusz Pilich, prof. UW (z dnia 17.06.2026 r.).

Załącznik nr 3: OPINIA PRAWNA w przedmiocie dopuszczalności przeprowadzania egzaminów w formie zdalnej – radca prawny Michał Złonkiewicz (z dnia 13.05.2021 r.).

Załącznik nr 4: OPINIA PRAWNA dotycząca weryfikacji wiedzy z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość – adwokat Przemysław Wierzbicki, Kancelaria KKLW Wierzbicki i Wspólnicy (z dnia 19.03.2025 r.).

Załącznik nr 5: OPINIA PRAWNA w przedmiocie zdalnych egzaminów klasyfikacyjnych w edukacji domowej – radca prawny Anna Fluder, Kancelaria LEXBRIDGE Groński Adwokaci i Radcowie Prawni Sp. k. (z dnia 18.03.2025 r.).

II. STANOWISKA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, PACJENCKICH I SAMORZĄDÓW:

Załącznik nr 6: Oficjalne stanowisko Stowarzyszenia Klub Śląskich Amazonek.

Załącznik nr 7: Oficjalne stanowisko Polskiego Związku Niewidomych.

Załącznik nr 8: Oficjalne stanowisko Śląskiego Stowarzyszenia Osób Dotkniętych Chorobą Parkinsona.

Załącznik nr 9: Uwagi i zastrzeżenia zgłoszone w ramach uzgodnień KWRiST – Urząd Miasta Krakowa.

Załącznik nr 10: Oficjalna opinia Fundacji Edukacji Domowej.

Załącznik nr 11: Oficjalna opinia Fundacji Królowej Świętej Jadwigi.

Załącznik nr 12: Oficjalna opinia Fundacji Szkoła Atypowa.

Załącznik nr 13: Oficjalne stanowisko Aliansu Ewangelicznego w RP.

III. OFICJALNE INTERPELACJE POSELSKIE (SEJM RP):

Załącznik nr 14: Interpelacja poselska nr 17741 – posła Tomasza Treli.

Załącznik nr 15: Interpelacja poselska nr 17749 – posła Krzysztofa Mieszkowskiego.

Załącznik nr 16: Interpelacja poselska nr 16422 – posła Piotra Kowala.

Załącznik nr 17: Interpelacja poselska nr 16917 – posła Mariusza Krystiana.

Załącznik nr 18: Interpelacja poselska nr 16062 – posłów: Iwony Małgorzaty Krawczyk, Sylwii Bielawskiej, Marka Jana Chmielewskiego, Łukasza Horbatowskiego, Roberta Jagły, Adama Krzemińskiego.

IV. DOKUMENTACJA LEGISLACYJNA MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ:

Załącznik nr 19: Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (nr w wykazie prac legislacyjnych MEN: 117).

Załącznik nr 20: Oficjalne uzasadnienie do projektu rozporządzenia MEN nr 117.

Załącznik nr 21: Ocena Skutków Regulacji (OSR) do projektu rozporządzenia MEN nr 117.

Załącznik nr 22: Pismo przewodnie MEN wraz z oficjalnym rozdzielnikiem do resortów rządowych.

V. STANOWISKA I UWAGI CENTRALNYCH ORGANÓW PAŃSTWOWYCH I KPRM:

Załącznik nr 23: Wystąpienie Koordynatora Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, dr Katarzyny Grzelak-Bach (sygn. KOSR.0641.308.2026, z dnia 21.05.2026 r.).

Załącznik nr 24: Opinia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Mirosława Wróblewskiego (sygn. DPNT.401.198.2026, z dnia 15.05.2026 r.).

Załącznik nr 25: Stanowisko Dyrektora Departamentu Prawa Społecznego w Rządowym Centrum Legislacji, Krzysztofa Olszaka (sygn. RCL.DPS.555.84.2026, z dnia 31.05.2026 r.).

Załącznik nr 26: Wystąpienie Biura Rzecznika Praw Obywatelskich – Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego (sygn. VII.7031.6.2026.AT, z dnia 24.02.2026 r.).

VI. Listy od rodziców

Załącznik nr 27: Pakiet zawierający 600 listów i osobistych apeli od uczniów, rodziców, ich rodzin oraz nauczycieli popierających niniejszą petycję.

VII. STANOWISKA STRONY PRZECIWNEJ (PODDANE REPLICE):

Załącznik nr 28: Oficjalna odpowiedź Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Katarzyny Lubnauer z dnia 26 czerwca 2026 r. na interpelację poselską nr 17741.

Załącznik nr 29: Oficjalne pismo Śląskiego Kuratora Oświaty Aleksandry Dyli z dnia 12 marca 2026 r. (sygn. RE-ND.557.7.7.2026).

Załącznik nr 30: Oficjalne pismo Dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego MEN Małgorzaty Szybalskiej z dnia 7 lipca 2026 r. (znak: DKO-WEK.4019.295.2026.AKZ)